

360° – TRIN FOR TRIN TIL LÆREREN

Oversigt over forløbet

Materialet er designet til at vare en dobbeltlektion:

Intro (5-10 minutter)

- Rammesæt og beskriv forløbet
- Inddel klassen i grupper

Eleverne ser materialet igennem (55 - 60 minutter)

- Uddel opgavearket og introducér opgaven
- Eleverne ser materialet igennem
- Eleverne svarer på spørgsmålene i rækkefølge

Plenumdiskussion (25 - 30 minutter)

- Gå opgavearket igennem
- Udfordr eleverne og sørg for at de diskuterer

**Til hver
gruppe skal
du bruge:**

En computer og
et opgaveark
(print i A3)

Før du går i gang

Husk at have Opgaveark og computere klar, før du starter din undervisning. Sørg for, at der er lyd på computere.

Da store dele af 360° foregår som gruppearbejde, er det en god ide at lave grupperne inden du går ind i klassen. Del eleverne op i grupper af 2-3 afhængigt af, hvor mange computere I har til rådighed. Det er vigtigt, at alle eleverne kan sidde komfortabelt og følge med på skærmen. Vi anbefaler at fordele eleverne, så de er jævnt fordelt i forhold til køn, og at eksempelvis dem, der kører på knallert, er fordelt jævnt på grupperne.

Den interaktive del af materialet, Opgaveark, samt yderligere vejledning finder du på www.sikkertrafik.dk/360.

360° – TRIN FOR TRIN

Intro

Fortæl eleverne, at de i de næste to timer skal arbejde med et materiale fra Rådet for Sikker Trafik, der handler om en ung mand, der mistede benet i en trafikulykke.

Rammesæt hvorfor emnet er relevant (se fakta om unge og trafikulykker).

Fordel grupperne og sørg for at alle grupper har en computer og et opgaveark.

Fortæl at de nu skal arbejde med 360°, hvor de skal undersøge en virkelig trafikulykke og undervejs diskutere bl.a. ansvar, årsag og konsekvens.

Eleverne ser materialet igennem

Nu skal grupperne se så meget af materialet igennem, som de kan nå, mens de løbende diskuterer forskellige spørgsmål fra opgavearket. Det er vigtigt, at du understreger, at de selv må bestemme, hvilke dele af materialet de ser og i hvilken rækkefølge.

Undervisningsmaterialet er opbygget i 6 sektioner:

Livet før ulykken – Optakten til ulykken – På ulykkesstedet – Ambulancen og skadestuen – Lasses historie – Indlagt på hospitalet.

Alle sektioner indeholder korte videointerviews med en række af de involverede i ulykken samt enkelte billeder og dokumenter. Der er tilkoblet faktabokse til hver sektionsafsnit.

Opgaveark

Spørgsmålene på opgavearket er udformet, så de umiddelbart er nemme at svare på, men de bagvedliggende diskussioner kan være svære. Det sikrer, at eleverne ikke går i stå på de enkelte spørgsmål, men stadig bliver udfordret, uanset deres generelle faglige niveau og specifikke viden.

Plenumdiskussion

I denne fase skal du styre en diskussion om materialet. Gå igennem spørgsmålene på opgavearket i rækkefølge. Spørgsmålene er struktureret, så eleverne kan have en holdning til de fleste af dem, uden de nødvendigvis har nået at svare fyldestgørende, mens de har arbejdet i grupper.

Stort set alle spørgsmålene er subjektive. Der er ikke ét rigtigt svar, så din opgave er at få eleverne til at argumentere for deres holdninger, diskutere dem grupperne imellem og udfordre deres synspunkter. Nedenfor har vi skrevet nogle perspektiver til hvert enkelt spørgsmål, som du kan bringe i spil, hvis eleverne ikke selv gør det.

OPGAVEARKET

1 - Persongalleri

Nævn de tre vigtigste personer, der optræder i historien, men som ikke selv fortæller.

Alexander er med på scooteren, og det er ham der ejer den. Lasses mor Marianne bliver ofte omtalt af både Lasse og Tommy, og har tydeligvis stor betydning i deres liv.

Familien i bilen, der stopper og hjælper, er uden tvivl væsentlig, især manden der endelig får tilkaldt en ambulance. Der er flere falck- og politimænd på stedet, som potentielt kan have været mindst lige så vigtige som Bjarne og Henning.

Man kan også fremhæve de læger, der opererede Lasse, eller den efterskolelærer, som sagde god for at Lasse kunne komme på gymnastikefterskole.

2 – Årsager til ulykken

Hvad mener I er de tre vigtigste grunde til, at Lasse og de andre kørte galt?

Drengene kørte tre på en knallert, der kun er beregnet til én. Det har presset bagenden af knallerten ned mod vejen, hvilket har gjort den sværere at styre, at forbremsen ikke har hjulpet så meget, og at forlygten har lyst op i luften i stedet for på kørebanen.

Knallerten var tunet, så den kørte meget hurtigere end den måtte. Lasse og hans venner var ikke over promillegrænsen, men de havde fået et par øl. Desuden var Lasse en meget uerfaren knallertfører.

Det var mørkt, hvilket gjorde sigtbarheden dårligere. Lasse kørte med høretelefoner på, og det var sidst på aftenen, og han beskriver at knallertens monotone lyd gjorde ham træt.

Sidst men ikke mindst havde Lasse ikke kørekort til knallert – han var kun 14 år, da ulykken skete. Det var kun Alexander, der havde kørekort.

3 – Ansvar for ulykken

Hvilke tre personer, mener I, havde det største ansvar ud over Lasse?

Alexander ejede den tunede knallert, og er dermed ansvarlig for den. Casper valgte ligesom de andre at sætte sig op på den og kunne have sagt fra. Det samme kunne de andre deltagere til den fest, de var til.

Laura fortæller, at hun var en del af knallertkulturen, selvom hun ikke bifaldt den. Lasses forældre kunne måske have sat andre rammer for Lasse.

4 – Opførsel på ulykkesstedet

Hvilke tre personer, mener I, spillede den største rolle i at sikre, at det ikke gik værre?

Falckmændene og lægerne er helt åbenlyse bud i forhold til at sikre Lasses overlevelse. Casper holdt Lasse vågen og strammede halstørklædet om stumpen.

Alexander fik vinket en bil ind til siden, og manden i bilen fik tilkaldt ambulancen. Tommy sørgede for hele tiden at presse Lasse til at komme videre i livet, så han ikke hang fast ved de negative konsekvenser af ulykken.

5 - Konsekvenser

Hvilke tre personer blev mest påvirket af ulykken ud over Lasse?

Casper kom selv slemt til skade og lå på hospitalet længere end Lasse. Selvom Alexander ikke kom så alvorligt til skade fysisk, har det ikke nødvendigvis været sjovt efterfølgende. Både Lasses far og mor er tydeligt blevet påvirkede, og det samme gælder Laura.

Falckmændene går heller ikke upåvirkede gennem den slags situationer. Familien i bilen har muligvis også været berørt af, hvad de oplevede ved ulykkesstedet.

6 - Kildekritik

Hvilke tre personer, mener I, bedst kan forklare, hvorfor ulykken skete?

Lasse kørte knallerten, og Casper og Alexander oplevede også ulykken. Til gengæld er de så involverede, at de ikke kan være specielt objektive omkring det. Henning og de andre politifolk undersøgte ulykkesstedet kort efter ulykken og ved en masse om trafikulykker.

Falckmændene og lægerne ser Lasse og Caspers skader og vil kunne se noget om, hvad der er sket ud af det. Tommy var ikke på ulykkesstedet, og har al sin information fra andre, så han er måske ikke så god en kilde.

7 – Uheldig eller uansvarlig

Placér Lasse, Laura, Casper, Tommy og Politiman- dens holdning på denne akse. Synes de Lasse var uheldig eller uansvarlig?

Bjarne fremhæver alle de beslutninger Lasse og de andre har truffet, der har sat dem i fare, så han mener tydeligt at det primært er uansvarlighed.

Laura fremhæver at hun synes knallertkulturen var for risikabel, så hun ser det også som uansvarligt. Lasse, Casper og Tommy nævner alle at det var farligt, men på forskellige måder giver de alle tre udtryk for at det også var uheldigt.

I plenumdiskussionen kan du eventuelt bede eleverne placere sig selv på akse.

8 – Forældre og afaler

Her er fire ting som Lasse gjorde. Tror I, faderen syntes, det var OK, at Lasse gjorde det? Tror I, han vidste det?

Dette spørgsmål handler om at eleverne skal reflektere over, hvordan forældre sætter grænser. Lasse og Tommy er enige om, at Lasse fulgte reglerne – i hvert fald dem, der var vigtige – men det er tvivlsomt, om han gjorde det, den aften ulykken skete.

Tommy antyder, at han syntes det var fint, at Lasse prøvede lidt grænser af i forhold til eksempelvis knallert, men ikke i det omfang og på den måde, det skete på ulykkesnatten.

9 – Love og regler

Nævn tre færdselsregler, Lasse og de andre bryder:

Lasse havde ikke kørekort til knallert.

Man må ikke sidde tre – eller for den sags skyld to - på en knallert. Det er også ulovligt at køre så stærkt på den, som Lasse gjorde. Alexander tunedede sin knallert, hvilket i sig selv er ulovligt.

De tre unge havde ikke hjelm på, hvilket også er ulovligt. Endelig er der spiritus: Selvom man ikke er over promillegrænsen på 0,5 kan man stadig blive straffet, hvis man ikke har "ført køretøjet på betryggende måde."

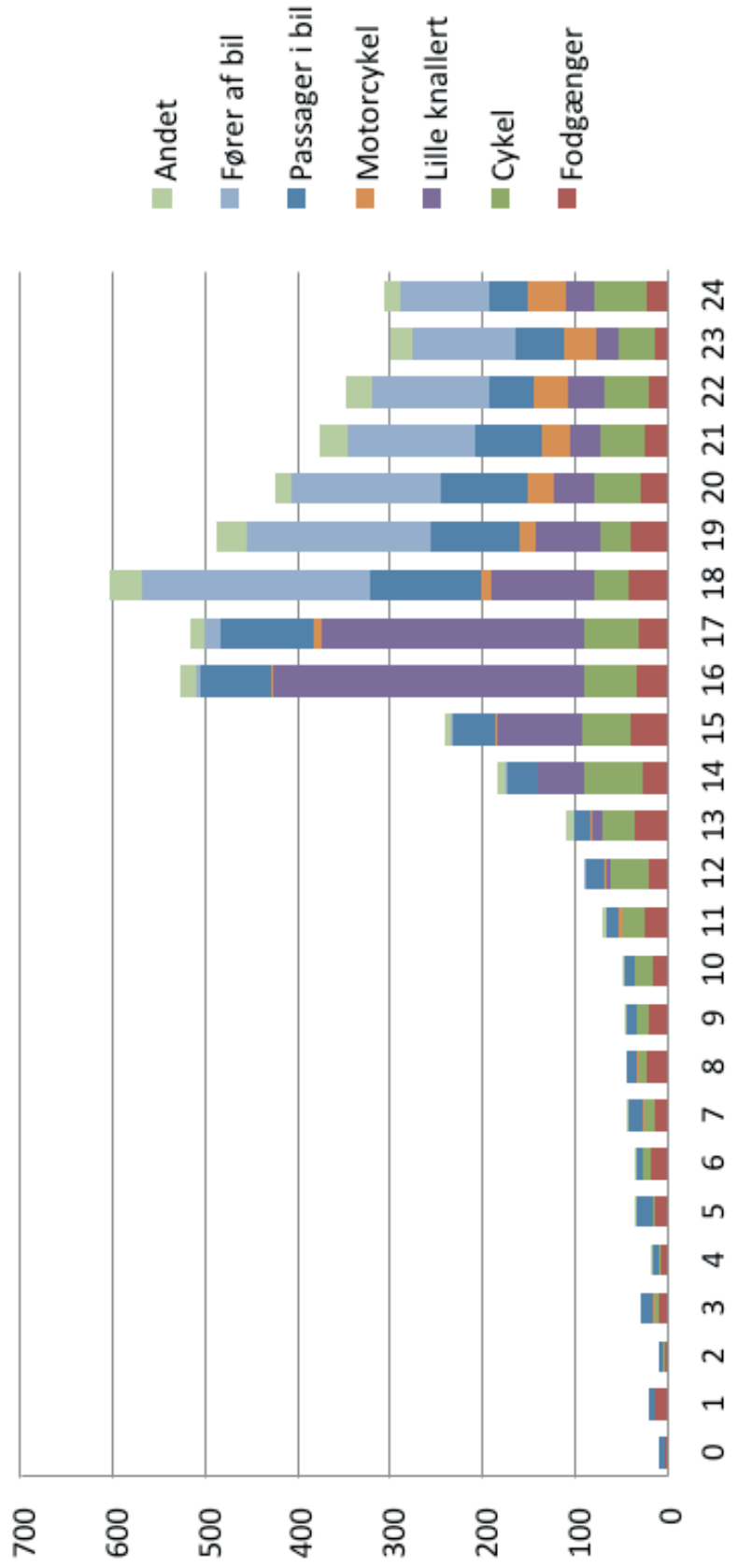
10 – Jeres egen adfærd

Nævn tre ting, I kunne gøre for at forhindre en lignende trafikulykke:

Den her er selvsagt ret åben. Mind eleverne om, at det ikke kun handler om dem, men også deres venner og familie.

FAKTA OM UNGE OG TRAFÍK

Dræbte og alvorligt tilskadekomne 2006-2010
fordelt på alder og transportmiddel

MERE FAKTA OM UNGE OG TRAFIK

FAKTA

Hvorfor tale trafik i udskolingen?

- Når de unge forlader skolen efter 9. klasse, står de over for de 10 farligste år i trafikken.
- Der sker en seksdobling af antallet af dræbte og tilskadekomne fra 12 til 16-års alderen.
- Det er især drengene, det går ud over – de udgør næsten 3 ud af 4 af de alvorligt tilskadekomne. Men pigerne spiller også en væsentlig rolle i og med de ofte kunne have været med til at forhindre ulykken i at ske.

FAKTA

Nogle af de ting, der typisk går skævt for de 15 - 16-årige er, når de:

- Kører på tunet knallert.
- Er uopmærksomme, når de cykler – fx taler i telefon.
- Når de synes, det er ok at cykle med alkohol i blodet.
- Når de har valgt at smide cykelhjelm.
- Når de har glemt selen, især på bagsædet.

FAKTA

”Opskriften” på en knallertulykke:

- Du kører på en ulovlig knallert, der er tunet til at kunne køre hurtigere end tilladt.
- Du kører knallert uden at have knallertbevis.
- I kører mere end én på knallerten.
- Du kører uden hjelm.
- Du kører hurtigere end forholdene tillader.
- Du kører, når du har drukket.

FAKTA

Forsikring:

Din forsikring dækker ikke, hvis din knallert er tunet. Hvis du beskadiger andre, kan det derfor komme til at koste dig dyrt.

FAKTA

Knallert eller scooter?

En lille knallert og en scooter er næsten det samme. Lovgivningsmæssigt kalder man begge dele for en knallert, men teknisk set er de ikke helt ens. Knallerter ligner små motorcykler, mens scootere typisk har et rigtigt sæde og plads til fødderne. Det mest udbredte er efterhånden scootere.

FAKTA

Hvad siger færdselsloven om kørsel på knallert?

- Man må ikke køre på knallert før man er 16 år. 16-17-årige skal have knallertkørekort.
- Man skal have hjelm på.
- Man må ikke køre to på en knallert.
- En lille knallert /scooter må ikke kunne køre mere end 30 km/t.
- Man må ikke køre med en promille med over 0,5.

FAKTA

Hvad siger færdselsloven om kørsel på cykel?

Der er ikke nogen fast promillegrænse for, hvornår det er ulovligt at cykle. Men du kan godt få en bøde, hvis politiet vurderer, at du er så påvirket, at det ikke er forsvarligt, at du cykler.

FAKTA

Hvad siger færdselsloven om sele?

Alle passagerer skal have sele på, ellers får føreren bøder.